

**אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה**

המחלקה לחינוך תשע"ט 2018-2019

שם הקורס: תקועים בהווה? מסלול החיים והכניסה לבגרות במאה העשרים ואחת

מס' קורס: סמס' א'- 12910189, סמס' ב'- 12910199

שם המרצה: גיא שני

יעדי ההוראה:

מה המשמעות של להיות אדם בוגר? לפני חמישים שנה בן 22 ממוצע במדינה תעשייתית כבר היה נשוי + ילד ומשכנתא. כיום, השגת מסמנים חברתיים של בגרות כמו השלמת לימודים, עזיבת בית ההורים, עצמאות כלכלית, הקמת משפחה, מתארכת, מתעכבת, הופכת למקוטעת או נעלמת לגמרי. במקביל צומחים מסמנים אלטרנטיביים של בגרות ושלבם חדשים במסלול החיים – הטיוול לחו"ל, מגורים בעיר הגדולה, חיפוש עצמי והגשמה אישית. קורס זה יעסוק בתהליך הכניסה לבגרות מנקודת מבט סוציולוגית, אשר רואה במסלול החיים וזהות בוגרת תוצר היסטורי-חברתי המעוצב על ידי מוסדות חברתיים ותרבותיים כמו: המדינה המודרנית, שוק העבודה, המשפחה ועד. במרכזו של סמסטר א' יעמדו התערעורות של מסלול החיים המסורתי וצמיחתה של "ביוגרפיית בחירה", באידיאלים התרבותיים ובמופעי של מסלול החיים החדש. בסמסטר ב' נתמקד בהתפכחות ובאכזבה ממצייאות החיים החדשה ובמצוקות הייחודיות של צעירים בימינו. הקורס ישלב בין מחקרים סוציולוגיים, חומרים תקשורתיים, יצירות תרבותיות, והתבוננות ביקורתית על חוויית החיים של הסטודנטים.

פרשיות לימודים:

סמסטר א'

הקדמה תיאורטית והיסטורית

שיעור 1 – מסלול החיים כתופעה ומוסד חברתי

שיעור 2 – עלייתו ונפילתו של הסדר המודרני הראשון

שיעור 3 – התסריט התרבותי של מסלול החיים ה"מסורתי"

השבר הראשון – התערעורות מסלול החיים המסורתי והאידיאל של ביוגרפיית בחירה

שיעור 4 – ממודרניות קשיחה לנזילה

האידיאלים והמופעים השונים של מסלול החיים החדש

שיעורים 7-8 – חפש אותי בהודו או בתל-אביב. האתרים החדשים של חיפוש העצמי

שיעור 9 – לא עבודה. קריירה! – ביטוי עצמי בשוק עבודה גמיש

שיעור 10: נישואים וזוגיות – מחוזה חברתי לאתר טיפולי

ביוגרפיית בחירה כפריווילגיה מעמדית?

שיעור 11: מי דוחה ומי ממהר – הבדלים אתנו-מעמדיים בכניסה לבגרות.

שיעור 12- תנו צ'אנס לטראנס - תרבות נגד של צעירים מהפריפריה?

שיעור 13 – סיכום ודיון

סמסטר ב'

השבר השני – המחיר והעול של ביוגרפיית הבחירה

שיעור 1 – הבועה מתפוצצת: התפוצצות בועת ההי-טק ומשבר הדיור

שיעור 2-3 – פגיעות בשוק העבודה והדיור

שיעור 4 – המחאה החברתית כמחאה דורית

חופש או עול – האינטרנט משחרר לדיכוי ?

שיעור 5 – בין חופש בחירה לחוסר יכולת לבחור: אתרי היכרויות והעצמי הפגיע

שיעור 6 – האינטרנט מכלי לביטוי עצמי לכלי לשליטה תאגידית וממשלתית

שיעור 7 – נושא מסכם: מה עכשיו? על השכתוב של זהות בוגרת במאה העשרים ואחת

שיעורים 8-13: הצגת נושאי הכתיבה למטלה המסכמת על ידי הסטודנטים

דרישות והרכב ציון הקורס

משקל בציון הסופי

עבודות - עבודת גמר מסכמת 100%

מבחן -

סה"כ -

ציון מעבר בבחינה - 56

ציון מעבר בקורס - 56

רשימה ביבליוגרפית:

עברית

אורי רם. 2004. "הפערים החדשים: קפיטליזם גלובלי, פוסט-פורדיזם ואי שוויון עמ' 16-33 בתוך: שלטון ההון החברה הישראלית בעידן הגלובלי, כותר (ספריה מקוונת). עורכים: ד. פילק וא.רם. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד.

הולט-אן, סילווייה. 1990. חיים ששווים פחות: המיתוס של שחרור האישה. תל-אביב: עם עובד. פרק תשע

באומן, זיגמונד. 2007. מודרניות נזילה. ירושלים: הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית. מבוא עמ' 1-12.

טיילור, צ'רלס. 2011. "המחלוקת המגומגמת" עמ' 1-18, בתוך: מועקת המודרניות. כותר (ספריה מקוונת). ירושלים: שלם.

אלמוג, עוז ואלמוג, תמר. 2013. דור ה-Y בישראל: דוח מחקר. חיפה: מוסד שמואל נאמן לחקר מדיניות לאומית. קטעים נבחרים.

שני, גיא. לקראת פרסום. התמקמות: על עיצובן המקומי של זהויות המעמד הבינוני בתל-אביב ובבאר-שבע. תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב. עמ' 153-161

שני, גיא. 2010. "בחירות עם משמעות, בחירות בין משמעויות: משמעויות תרבותיות ועבודה זהותית בבחירת מסלולי לימוד." עבודה לצורך קבלת תואר מוסמך בסוציולוגיה, תל אביב, תל-אביב. עמוד: 27-44.

יקבעו בתחילת הקורס ולכל המאוחר בשבועיים הראשונים של הסמסטר ולפני תום תקופת השינויים.
אין לשנות את מרכיבי הציפון הסופי במהלך הסמסטר.
על המורה להודיע מראש על סוג הבחנים ומועדם.

*
**

כהן, אמיליה. 2016. "בית עם גינה, חום והגנה": עולם המשמעות של מזרחים בפריפריה." אוניברסיטת תל-אביב, תל אביב. עמ' 24-33.
שני, גיא. לקראת פרסום. התמקמות: על עיצובן המקומי של זהויות המעמד הבינוני בתל-אביב ובבאר-שבע. תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב. עמ' 162-181
כרמי, אלינור. 2013. טראנסמישן: תרבות הטראנס בישראל 1989-1999. תל אביב: רסלינג. קטעים נבחרים.
רוזנהק, זאב ומיכאל שלו. 2013. "הכלכלה הפוליטית של מחאת 2011: ניתוח דורי-מעמדי." תיאוריה וביקורת 68-45.
אילוז, אווה. 2013. מדוע האהבה כואבת. ירושלים: כתר. קטעים נבחרים.
פישר, ערן. 2011. קפיטליזם בעידן התקשורת הדיגיטלית: הכלכלה החדשה ושיח הטכנולוגיה. תל-אביב: רסלינג. קטעים נבחרים

English

- Zinn, Jens. "Life Course." *Blackwell Encyclopedia of Sociology*. Ritzer, George (ed). Blackwell Publishing, 2007. Blackwell Reference Online. 23 April 2018
- Townsend, Nicholas W. 2002. *The Package Deal: Marriage, Work, and Fatherhood in Men's Lives*. Philadelphia: Temple University Press. Pages: 1-17
- Beck, Ulrich & Beck-Gernsheim, Elisabeth. 2009. Losing the traditional: Individualization and "precarious freedoms". *Identity in Question*. 13-36.
- Arnett, J. J. 2000. "Emerging Adulthood: A Theory of Development from the Late Teens through the Twenties." *American Psychologist* 55(5):469-480.
- Noy, Chaim and Erik Cohen, eds. 2005. *Israeli Backpackers and Their Society: A View From Afar*. Albany: State Univ of New York Pr. קטעים נבחרים
- Zukin, Sharon. 2009. *Naked City: The Death and Life of Authentic Urban Places*. New York: Oxford University Press. Introduction: 1-34
- Boltanski, Luc and Eve Chiapello. 2007. *The New Spirit of Capitalism*. London; New York: Verso. Pages: 86-96
- Swidler, Ann. 1980. "Love and Adulthood in American Culture." Pp. 120-47 in *Themes of work and love in adulthood*, edited by N. J. Smelser and E. H. Erikson. Cambridge: Harvard University Press.
- Standing, Guy. 2012. "The Precariat: From Denizens to Citizens?" *Polity* 44(4):588-608.
- Weiss, Hadas. 2014. "Homeownership in Israel: Making Sense of Middleclass Debt." *Cultural Anthropology* 29(1):128-149.
- Blatterer, Harry. 2007. "Contemporary Adulthood: Reconceptualizing an Uncontested Category." *Current Sociology* 55(6):771-92.
- Gerson, Kathleen. 2017. Different Ways of Not Having It All: Work, Care, and Shifting Gender Arrangements in the New Economy." In *Beyond the Cubicle: Job Insecurity, Intimacy, and the Flexible Self*, edited by Allison Pugh. New York: Oxford.

Syllabus

Department of Education 2018-2019

Course Name: Stuck in the present? The life-course and the transition to adulthood in the 21th century

Course Number:

Goals:

What does it mean to be an adult? Fifty years ago, an average 22 years old in an industrialized country was already married, with a child and a mortgage. Today, achieving social indicators of adulthood such as: completing higher-education, leaving one's parents' home, financial independence, starting a family, buying an apartment - lengthens, delays, becomes fragmented or disappears completely. At the same time, alternative markers of adulthood and new stages in the life course appear - the trip abroad, living alone in the city, self-exploration and personal fulfillment etc.,. This course will focus on the process of entering adulthood from a sociological perspective, which views the life-course and adult identity as a historical-social product shaped by social institutions such as the modern state, the labor market, the family. At the center of the first semester will be the undermining of the traditional life-course and the emergence of the "choice biography" and its content. In the second semester we will focus on the recent disillusionment and disappointment with the new reality of life and the unique hardships of today's young. The course will combine sociological studies, media materials, cultural works, and critical observation of students' life experience.

Course Chapters:

First Semester

A theoretical and historical introduction

Lesson 1 – The life-course as a social institution

Lesson 2 - The rise and fall of the first modern order

Lesson 3 - The cultural script of the "traditional" life-course

The first rift - the undermining of the traditional life-course and the ideal of choice biography

Lesson 4 - From rigid modernity to liquid modernity

The various ideals and appearances of the new course of life

Lessons 7-8 - Look for me in India or Tel Aviv. The new sites of self-exploration

Lesson 9 - Not just a job. A career! Self-expression in a flexible labor market

Lesson 10: Marriage and relationships - from a social contract to a therapeutic site

Choice biography as a class privilege?

Lesson 11: Who delays and who is in a hurry: ethno-class differences in entering adulthood.

Lesson 12 – "Give trance a chance" - a counter-culture of young people from the periphery?

Lesson 13 - Summary and Discussion

Second Semester

The second fraction - the price and burden of the new life-course

Lesson 1 - The bubble explodes: the bursting of the high-tech bubble and the housing crisis

Lessons 2 -3- Vulnerability in the labor and housing markets

Lesson 4 - The Social Protest as generational protest

Freedom or burden - the Internet from liberation to oppression?

Lesson 5 - Between freedom of choice and inability to choose: dating sites and the vulnerable self

Lesson 6 - The Internet is a vehicle for self-expression as a tool for corporate and government control

Lesson 7 - Summarizing Topic: What Now? On the rewriting of mature identity in the twenty-first century

Lessons 8-13: Students presentations of their final paper topics and feedback

Components of final grade

Term papers - one final paper 100%

Final exam

Total

עברית

אורי רם. 2004. "הפערים החדשים: קפיטליזם גלובלי, פוסט-פורדיזם ואי שוויון עמ' 16-33 בתוך: שלטון ההון החברה הישראלית בעידן הגלובלי, כותר (ספריה מקוונת). עורכים: ד. פילק וא.רם. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד.

הולט-אן, סילווייה. 1990. חיים ששווים פחות: המיתוס של שחרור האישה. תל-אביב: עם עובד. פרק תשע

באומן, זיגמונד. 2007. מודרניות נזילה. ירושלים: הוצאת ספרים ע"ש י"ל מאגנס, האוניברסיטה העברית. מבוא עמ' 1-12.

טיילור, צ'רלס. 2011. "המחלוקת המגומגמת" עמ' 1-18, בתוך: מועקת המודרניות. כותר (ספריה מקוונת). ירושלים: שלם.

אלמוג, עוז ואלמוג, תמר. 2013. דור ה-Y בישראל: דוח מחקר. חיפה: מוסד שמואל נאמן לחקר מדיניות לאומית. קטעים נבחרים.

שני, גיא. לקראת פרסום. התמקמות: על עיצובן המקומי של זהויות המעמד הבינוני בתל-אביב ובבאר-שבע. תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב. עמ' 153-161

שני, גיא. 2010. "בחירות עם משמעות, בחירות בין משמעויות: משמעויות תרבותיות ועבודה זהותית בבחירת מסלולי לימוד." עבודה לצורך קבלת תואר מוסמך בסוציולוגיה, תל אביב, תל-אביב. עמוד: 27-44.

כהן, אמיליה. 2016. "בית עם גינה, חום והגנה": עולם המשמעות של מזרחים בפריפריה. אוניברסיטת תל-אביב, תל אביב. עמ' 24-33.

שני, גיא. לקראת פרסום. התמקמות: על עיצובן המקומי של זהויות המעמד הבינוני בתל-אביב ובבאר-שבע. תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב. עמ' 162-181

כרמי, אלינור. 2013. טראנסמישן: תרבות הטראנס בישראל 1989-1999. תל אביב: רסלינג. קטעים נבחרים.

רוזנהק, זאב ומיכאל שלו. 2013. "הכלכלה הפוליטית של מחאת 2011: ניתוח דורי-מעמדי." תיאוריה וביקורת 45-68.

אילוז, אווה. 2013. מדוע האהבה כואבת. ירושלים: כתר. קטעים נבחרים.

פישר, ערן. 2011. קפיטליזם בעידן התקשורת הדיגיטלית: הכלכלה החדשה ושיח הטכנולוגיה. תל-אביב: רסלינג. קטעים נבחרים

English

- Zinn, Jens. "Life Course." *Blackwell Encyclopedia of Sociology*. Ritzer, George (ed). Blackwell Publishing, 2007. Blackwell Reference Online. 23 April 2018
- Townsend, Nicholas W. 2002. *The Package Deal: Marriage, Work, and Fatherhood in Men's Lives*. Philadelphia: Temple University Press. Pages: 1-17
- Beck, Ulrich & Beck-Gernsheim, Elisabeth. 2009. Losing the traditional: Individualization and "precarious freedoms". *Identity in Question*. 13-36.
- Arnett, J. J. 2000. "Emerging Adulthood: A Theory of Development from the Late Teens through the Twenties." *American Psychologist* 55(5):469-480.
- Noy, Chaim and Erik Cohen, eds. 2005. *Israeli Backpackers and Their Society: A View From Afar*. Albany: State Univ of New York Pr. קטעים נבחרים
- Zukin, Sharon. 2009. *Naked City: The Death and Life of Authentic Urban Places*. New York: Oxford University Press. Introduction: 1-34
- Boltanski, Luc and Eve Chiapello. 2007. *The New Spirit of Capitalism*. London; New York: Verso. Pages: 86-96
- Swidler, Ann. 1980. "Love and Adulthood in American Culture." Pp. 120-47 in *Themes of work and love in adulthood*, edited by N. J. Smelser and E. H. Erikson. Cambridge: Harvard University Press.
- Standing, Guy. 2012. "The Precariat: From Denizens to Citizens?" *Polity* 44(4):588-608.
- Weiss, Hadas. 2014. "Homeownership in Israel: Making Sense of Middleclass Debt." *Cultural Anthropology* 29(1):128-149.
- Blatterer, Harry. 2007. "Contemporary Adulthood: Reconceptualizing an Uncontested Category." *Current Sociology* 55(6):771-92.
- Gerson, Kathleen. 2017. Different Ways of Not Having It All: Work, Care, and Shifting Gender Arrangements in the New Economy." In *Beyond the Cubicle: Job Insecurity, Intimacy, and the Flexible Self*, edited by Allison Pugh. New York: Oxford.